

LOUIS VAN HAASTER:

‘Erwiniatoets werkbollen stap vooruit’

Erwinia blijft een lastig te controleren probleem in de teelt en handel van hyacinten. Vorig jaar stemden telers in met een toets op werkbollen van ‘Delft Blue’. Op basis van die resultaten wil het bestuur van de KAVB-productgroep Hyacint nu een stap verder zetten: een verplichte toets op alle werkbollen. Louis van Haaster en Peter Vreeburg lichten de achtergronden toe.

Peter Vreeburg (links) en Louis van Haaster: “We moeten van de klachten over agressief snot af”

Tekst en foto: Arie Dwarswaard

Erwinia houdt al heel wat jaren de gemoe-
deren bezig in de teelt en handel van hya-
cinten. Voorzitter Louis van Haaster van
de KAVB-productgroep Hyacint schetst kort wat
er allemaal al is gedaan om deze lastige bacte-
rieziekte te bestrijden. “PPO-onderzoeker Peter
Vreeburg heeft goed in kaart gebracht op wel-
ke momenten in de teelt en verwerking de kans
op Erwinia-aantasting groot is. Dit inzicht en
de maatregelen die de kwekerij heeft genomen
hebben het probleem wel kleiner gemaakt, maar
niet voldoende. De afgelopen jaren zijn er toch
regelmatig klachten van kopers geweest vanwe-
ge agressief snot. En van die klachten moeten we
af.” Vorig jaar zetten de hyacintentelers een eer-
ste stap door in te stemmen met een voorstel van
het productgroepbestuur om werkbollen van
‘Delft Blue’ te onderzoeken op aanwezigheid van
de bacterie die agressief snot kan veroorzaken.
Vrijwel alle werkbollentelers deden mee. Het
resultaat was helder, aldus Vreeburg. “Van alle
partijen bleek 30% besmet te zijn met agressief

snot. Dat percentage zal nog wat hoger liggen,
omdat we met een monstergrootte van 200 bol-
len hebben gewerkt. Bij die grootte is de zeker-
heid 85% om 1% aan te tonen. Neem je meer bol-
len dan wordt de zekerheid groter, maar nemen
de kosten ook toe.” Een vervolgoets in het najaar
van 2012 van het plantgoed waaruit komende
zomer werkbollen moeten komen, leverde een
interessant gegeven op, aldus Vreeburg. “We
zagen dat als er bij de werkbollen veel besmet-
ting was, er in het plantgoed ook een soortge-
lijk percentage besmetting zat. Voor een aantal
telers was de uitslag voldoende om met die partij
niet verder te gaan. Dat is een wijs besluit.”

STAP VERDER

Op basis van de uitkomst van deze proef heeft
het bestuur van de KAVB-productgroep Hyacint
gesproken over een vervolgstap. Louis van Haas-
ter: “We kunnen nu dus vaststellen dat agressief
snot latent in werkbollen aanwezig kan zijn, en
dat het er ook op enig moment uitkomt. Gezien
de blijvende problemen van de afgelopen jaren
moeten we vaststellen dat de kwekerij dit pro-
bleem niet zelf kan oplossen. Om die reden
komen we op de jaarvergadering van 21 maart
met een voorstel dat in feite een vervolgstap is
ten opzichte van het besluit van vorig jaar.” Het
bestuur zal de KAVB-leden die hyacinten telen
voorleggen of er een verplichte toets op agres-
sief snot van plantgoed dat bestemd is voor de
teelt van werkbollen kan worden ingevoerd. De
toets wordt uitgevoerd door de BKD in samen-
werking met de NAK, en betreft alle cultivars
waarvan het totale areaal 2,0 ha of groter is. Alle
cultivars met een kleiner areaal mogen vrijwillig
meedoen, maar zijn niet verplicht. De monster-
grootte is 200 werkbollen.

GEEN NORM

Vooralsnog geldt er geen norm voor agressief
snot. Bewust niet, stelt Van Haaster. “We willen
rustig beginnen. Komend najaar is bedoeld om
te inventariseren wat de stand van zaken is. Op
basis van dit resultaat kunnen we kijken of het
nodig is om vervolgstappen te zetten. Dat kan
het stellen van een norm zijn, het verlagen van
de vrijgestelde oppervlakte of het verhogen van
de monstergrootte. Zover is het echter nog niet,
en misschien is dat ook niet nodig. Dat zal de tijd
leren. Uitgangspunt van de productgroep is dat
dit probleem in de toekomst beheersbaar is en
de keten niet verziekt.” Vreeburg en Van Haas-
ter benadrukken dat het niet gaat om de werk-
bollen zelf maar om het plantgoed waaruit de
werkbollen worden geselecteerd. “Er wordt al
vroeg in het najaar getoetst. De teler kan dus de
monsteruitslag gebruiken om te bepalen of hij
het plantgoed überhaupt wil planten voor werk-
bollen. Dat scheelt hem veel kosten ten opzich-
te van een bemonstering van werkbollen in juni.
Bovendien vindt in het najaar al een flink deel
van de werkbollenhandel plaats. Die kan met de
uitslagen ook rekening houden.”

Toelichting onderzoek

Op pagina 22 en 23 van dit blad is een artikel te vinden van PPO-onderzoeker Peter Vreeburg, waarin de resultaten van het onderzoek naar agressief snot in werkbollen en plantgoed van ‘Delft Blue’, uitgevoerd in 2012, zijn te vinden. Die resultaten vormen de basis voor het voorstel van het bestuur van de KAVB-productgroep Hyacint, dat donderdag 21 maart aan de telers wordt voorgelegd.